

The Sanyi Chronicles

Elke maand gaat er iemand hemelen

Esther van der Meer

Esther van der Meer en haar man Hans vertellen in Biotechniek over hun avonturen in Taiwan, waar ze zich inzetten voor de bescherming van de luipaardkat.

We worden hier in Taiwan veelvuldig met de dood geconfronteerd. En dan doel ik niet op de luipaardkatten die we in het afgelopen jaar verloren zijn maar op mensen. Dit is wel logisch want wij wonen en werken in een boerendorp waar de gemiddelde leeftijd 70+ is. Er gaat hier dus elke maand wel iemand hemelen. Waar dat in Nederland waarschijnlijk onopgemerkt aan ons voorbij zou zijn gegaan, kunnen we er hier letterlijk niet omheen.

Bloemen

Als er iemand in het dorp overleden is staan er langs de toegangswegen met bloemen gedecoreerde borden om te laten weten dat er iemand dood is en de weg naar het onfortuinlijke huis aan te geven. Daarnaast wordt er, vaak voor het huis, een altaar gebouwd waar een grote foto van de persoon in kwestie op komt te staan met daaromheen bloemen, wierrook en offers (eten voor de overledene). Het hele huishouden zal vanaf de dag van overlijden zeven dagen rond dit altaar waken. Gedurende deze dagen komen familie, vrienden en burens langs om respect te tonen. Zij brengen (witte) bloemen mee en in sommige gevallen witte enveloppen met een oneven getal aan geld (rode zijn voor feestelijke gelegenheden) om de familie financieel te steunen.

Na zeven dagen

Na zeven dagen is het zover, de ziel van de overledene is nu aan de reis van het aardse naar het hemelse begonnen en zal niet meer terug naar huis komen. Midden op straat wordt er een enorme blauwe tent opgebouwd met daarin een zee van witte en gele chrysanten (dat is hier de bloem die de doden begeleidt), het portret van de overledene en stoelen voor de begrafenisceremonie. En nee, daar hoef je hier bij de gemeente geen moeilijke vergunning voor aan te vragen, het is hier gewoon algemeen geaccepteerd dat de halve of hele straat een dag afgesloten wordt. Bij de ingang van de tent staat soms een portret, vaak torens van blikjes drinken en andere consumpties en zo nu en dan iets bijzonders zoals een mytische leeuw. De >>

De met (nep)bloemen gedecoreerde straatborden.

genodigden dragen zwarte kleding, de directe familie soms witte kleding. Als de overledene ouder dan 80 was mag roze kleding ook, het feit dat de persoon zo oud is geworden is namelijk een reden tot feest en niet tot rouw. Afhankelijk van het geloof dat mensen aanhouden worden er tijdens de begrafenis samen met een Taoïstische of Boeddhistische monnik gebeden en rituelen uitgevoerd. Ook wordt er 'joss paper' verbrand, met daarop afbeeldingen van geld of items zoals een auto of een koelkast, om ervoor te zorgen dat de dode eventuele schulden af kan betalen, dingen kan kopen en een comfortabel leven heeft in het hiernamaals.

House muziek

Daarna kan het feest beginnen! Waar het er in Nederland op een begrafenis vaak wat ingetogen aan toe gaat wordt er hier echt entertainment voor de overledene uit de kast gehaald. Volgens Chinese traditie is een begrafenis geen tijd voor rouw maar een kans voor de omgeving om de start van de reis van de overledene naar het hiernamaals in stijl te laten verlopen. We hebben al heel wat verrassende begrafenisshows op straat gezien. Zo kwam er voor een oud vrouwtje een hele stoet blitse 4x4 jeeps op monsterbanden aanrijden met achterop luidsprekers waaruit luide housemuziek klonk. Dat lijkt wat vreemd maar housemuziek wordt hier ook veelvuldig gedraaid tijdens de tempelceremonies waarbij de goden rond het dorp gedragen worden (ja echt, de goden komen soms hun territorium inspecteren of gaan op bezoek bij een andere tempel). Soms gaat het er tijdens de begrafenis wat traditioneler aan toe en wordt er een drakendans uitgevoerd of komen de goden dansen. En dan gaat het gezelschap op weg naar de begraafplaats. Voorop rijdt de auto van de overledene met de familie. Vaak is dit een verlengde Porsche of Mercedes met pontificaal op de bumper het portret van ztouringcar met familie en vrienden.

Profssionele huiler

De begrafenisstoet wordt vaak vergezeld door een vrachtautotje met achterop een grote drum waarop drie tot vijf mensen slaan of een hele drumband. Ook is er soms een professionele 'huiler' die via een microfoon jammerende klanken uitslaat. Hoewel het door gebrek aan ruimte steeds gebruikelijker wordt om gecremeerd te

Het altaar (links met roze gordijn) en de begrafenistent met witte leeuwen.

»

Het uitzicht vanaf de begraafplaats in Zhuolun.

worden en je as bij te laten zetten gaat de voorkeur hier in dit gebied uit naar begraven. In elk dorp is dan ook een aantal begraafplaatsen. Vaak op een heuvel zodat de doden een mooi uitzicht hebben. Na de begrafenis wordt het graf van de overledene bedekt met papieren neppgeld. De totale rouwperiode duurt tot 100 dagen, daarin zijn de eerste 49 dagen (7x7) het belangrijkste want dat is de periode waarin de overledene nog op reis is naar het hiernamaals. Gedurende deze periode gaan de nabestaanden niet naar feesten en partijen. Ook zal er het eerste jaar na overlijden geen oud en nieuw gevierd worden, wat valt er immers te vieren als er in dat jaar een geliefde heengegaan is?

Grote schoonmaak

Na de begrafenis zie je mensen eigenlijk zelden nog een graf bezoeken. Totdat het tijd is voor de jaarlijkse 'tomb sweeping day'. In ons district wordt er van deze dag een maand gemaakt waarin de hele familie bij het familiegraf bij elkaar komt om de boel schoon te maken. Dat is vaak hard nodig want in het Taiwanese klimaat raken de graven in no time overwoekerd. Iedereen steekt de handen uit de mouwen om het onkruid te wieden en de graftombe schoon te boenen. Ge-

De familiegraven op de begraafplaats hier in het dorp.

lukkig staat op deze dagen de brandweer paraat want 'tomb sweeping day' valt in het droge seizoen en we hebben al menige onkruidverbranding uit de hand zien lopen. Wij moeten elke dag langs een enorme begraafplaats rijden en wisten het eerste jaar niet wat ons overkwam toen we op onze, normaal zo rustige, berg in de file stonden en door een verkeersregelaar langs de geparkeerde autos geloosd werden. Vooral in het weekend was het gekkenwerk en lukte het met moeite om door de hordes mensen met kantenmaaiers en tasje vol offers heen te komen.

Er wordt niet alleen schoongemaakt. Zodra de tombe weer uit het onkruid tevoorschijn gekomen is wordt hij overdekt met 'joss paper'. Daarnaast worden er offers gemaakt (in ons gebied vaak sinaasappels of ander fruit want we wonen hier immers tussen de fruitboeren) en wordt neppgeld en goederen verbrand. Uiteraard is er ook vuurwerk. Er gaat hier sowieso geen maand voorbij zonder dat de goden met vuurwerk vereerd worden. De antwoorden die we kregen op de vraag waar het vuurwerk nou voor dient waren wat tegenstrijdig. Het komt erop neer dat vuurwerk naast een uiting van vreugde, dient om de goden te verwelkomen en geluk te krijgen, maar ook om de kwade geesten te verjagen. Eén ding is zeker, het is altijd veel en hard, keihard! Zo ook voor de doden die na hun dood de godelijke status krijgen. Wij wonen toevallig naast een kleine begraafplaats en schrokken ons helemaal het apelararus toen tijdens 'tomb sweeping day' verschillende families tegelijk de zevenklappers de lucht in schoten. Even dachten we dat China Taiwan binnen was gevallen maar toe we buiten het rookgordijn op de begraafplaats op zagen trekken realiseerden we ons dat we met een verwelcoming van opa en oma te maken hadden. Of was het misschien verjaging... Of je voorouders je goed of kwaadgezind zijn hangt dan weer af van hoe je voor ze gezorgd hebt na hun dood, je kunt hier op een begrafenis dus maar beter goed de bloemetjes buiten zetten!

«

part of TS Group Holland
lab-innovations
www.lab-innovations.eu

Get your **FREE** advice now
www.lab-innovations.eu

Specialized in custom made **isolators** and **animal housing**, offering a unique 24/7 emergency service

customized to fit your specific wishes:

- ✓ High quality isolators, designed according to the highest safety norms
- ✓ The most efficient, durable and animal friendly units
- ✓ Disinfection systems and special lab equipment, such as operating tables
- ✓ Worldwide, we specialize in international projects

«